

27.03.2020

SİRKÜLER (2020'36)

Konu: 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Kısa Çalışma Ödeneği, Kurulan Emekli Fonlarına yapılan BES Katkı Payının Yabancı Para Ödemelerinde Kur Farkının Dikkate Alınmayacağı, Konaklama Vergisinin 01.01.2021 Tarihinde Uygulanmaya Başlaması.

7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanmış olup, bu kanunda farklı düzenlemeler de yapılmış olup, önem arz eden değişiklikler özet olarak aşağıda belirtilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Menkul Sermaye İradı başlıklı 75 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmaz.

(7226 sayılı kanunun 4 maddesi ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen bu ek fıkra kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması

7226 Sayılı Kanun’un 41. maddesi ile 4447 Sayılı İşsizlik Kanununa Geçici 23. madde ilave edilmiştir.

“Geçici Madde 23 – 30/6/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere, yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanır. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam eder.

Bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir. Bu madde kapsamında yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılır.

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini 31/12/2020 tarihine kadar uzatmaya ve birinci fıkrada belirlenen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

Bu değişikliğe göre ;

Yeni Korona virüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olma şartı 60 gün olarak; kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 3 yıl içinde 600 gün işsizlik sigortası primi ödeme şartının ise 450 gün olarak uygulanması uygun görülmüştür.

Diğer taraftan belirtilen koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edebileceklerdir.

Covid-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle Kısa çalışma ödeneğinden faydalanabilmek için kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler (II- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir.

(7226 sayılı kanunun 41 maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen Geçici 23 Madde, 29.02.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir. Söz konusu uygulama değişikliği 30 Haziran 2020 tarihine kadar geçerli olacaktır.)

Konaklama Vergisi

7226 Sayılı Kanun'un 51. Maddesi ile 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan Konaklama Vergisinin "01/04/2020" olan uygulamaya başlama tarihi "01/01/2021" olarak değiştirilmiştir

Bu değişikliğe göre; 01 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe girmesi beklenen konaklama vergisinin yürürlüğü 01 Ocak 2021 tarihine ertelenmiştir.

7194 sayılı Kanun'un 9. Maddesi ile Gider Vergileri Kanununda yapılan düzenleme ile otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) konaklama vergisine tabi tutulmuştur.

Ayrıca düzenlemede vergi oranının, verilen geceleme hizmeti bedeli üzerinden; 31/12/2020 tarihine kadar %1, bu tarihten sonra ise % 2 oranında uygulanacağı belirlenmiştir.

Bu durumda 01.01.2021 tarihinden itibaren 7194 sayılı Kanun çerçevesinde, yukarıda tadat edilen hizmetlere %2 oranında konaklama vergisi uygulanacaktır.

(7226 sayılı kanunun 51 inci maddesi ile Gider Vergisi Kanunun 52/1-b inci maddesinde yapılan değişiklik kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Türkiye'de İkamet Etmeyen Türk Vatandaşlarına Döviz Cinsinden BES'e Dahil Olabilme İmkânı

Bu Kanunun 18 inci maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 5 inci maddesinde değişiklik yapılarak; Türkiye'de ikamet etmeyen Türk vatandaşlarının ve 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesi kapsamındaki kişilerin (çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler) döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine dahil olabilmesine imkan sağlanmaktadır.

(7226 sayılı kanunun 18 inci maddesi ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklik kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Döviz cinsinden BES'e ödenen paylar için devlet katkı payının %10'a kadar indirilebilmesi

Bilindiği gibi, bireysel emeklilik sisteminde, ilgilinin sisteme ödediği katkı payının %25'i kadar Devlet katkısı ödenmektedir.

Bu Kanunun 19 uncu maddesi ile 4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılarak, döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine ödenen paylar için söz konusu oranın %10'a kadar indirilmesine yönelik olarak Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

(7226 sayılı kanunun 19 uncu maddesi ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklik kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Asgari Ücret Desteęinin 2020 Yılında Uygulanması

7226 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanuna geçici 80 inci madde eklenerek; 2020 yılında da sektör ayırımı yapılmaksızın, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilecek günlük 2,50 TL, aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanması amaçlanmaktadır.

Buna göre; 4/a sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

-2019 yılının aynı ayına ilişkin SGK'ye verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 128 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2020 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

-2020 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan iş yerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2020 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecek ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Ancak yukarıda belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait iş yerleri için 256 Türk lirası olarak esas alınacaktır.

Bu kapsamda destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2019 yılı Ocak ile Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu destek hükümleri uygulanmayacaktır.

(7226 sayılı kanunun 29 uncu maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen Geçici 80 Madde, 01.01.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Telafi Çalışması Süresinin Artırılması

Bilindiği gibi, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilmektedir.

Bu Kanunun 43 üncü maddesi ile 4857 sayılı İş Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiş ve Cumhurbaşkanı’na bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetki verilmiştir.

Buna göre, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilecektir.

(7226 sayılı kanunun 43 üncü maddesi ile İş Kanunun 64 üncü maddesinde yapılan değişiklik kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Aksatılan Bazı Ödemelere Yönelik Düzenlemeler

Bu Kanunun 48 inci maddesi ile 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna eklenen geçici 2 nci madde uyarınca; anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24/3/2020 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdî ve gayrî nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2020 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır.

(7226 sayılı kanunun 48 inci maddesi ile 5834 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 inci maddesi kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Sendikalar 6356 Sayılı ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa Yönelik Düzenleme

Bilindiği gibi, işveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmi beşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilmektedirler.

7226 sayılı Kanunun 50 nci maddesi ile 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26 ncı maddesinin onuncu fıkrasında yer alan ve yukarıda bahsedilen “yüzde yirmi beşini” ibaresi “yüzde otuz beşini” şeklinde değiştirilmiştir.

(7226 sayılı kanunun 50 inci üncü maddesi ile Toplu İş Sözleşmesi Kanunun 26 ncı maddesinde yapılan değişiklik kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Yargı Alanında Hak ve Kayıpların Önlemesi Amacıyla Yapılan Düzenlemeler

7226 sayılı kanunun geçici 1 inci maddesiyle Koronavirüs (Covid-19) salgın hastalığı nedeniyle, yargı alanındaki hak ve kayıpların önlenmesi amacıyla bazı yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Bu düzenlemeye göre;

- a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere **bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler**; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile **arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

- b) **2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler** ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler **22/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

itibaren **30/4/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar** duracaktır. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacaktır. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 15 gün uzamış sayılacaktır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini 6 ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilecek ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilecektir.

Aşağıdaki süreler bu **uygulamanın kapsamı dışında** sayılmıştır:

- a) Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri.
- b) 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler.
- c) 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler.

2004 sayılı Kanun ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlar kapsamında;

- a) İcra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilmiş olan satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinden sonra yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilecektir. Bu durumda satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılacak ve ilan için ücret alınmayacaktır,
- b) Durma süresi içinde rızaen yapılan ödemeler kabul edilecek ve taraflardan biri, diğer tarafın lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilecektir,
- c) Konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları, durma süresince devam edecektir,
- ç) İcra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan diğer tedbirler alınacaktır.

(7226 sayılı kanunun Geçici 1 inci maddesi ile Yargı Kanunlarında yapılan yeni düzenlemeler, kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

İş Yeri Kira Bedelinin Ödenememesine Yönelik Düzenleme

Bu Kanunun geçici 2 nci maddesi ile **1/3/2020 tarihinden 30/6/2020 tarihine kadar** işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenememesi **kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi** oluşturmayacaktır.

(7226 sayılı kanunun Geçici 2 inci maddesi ile yapılan yeni düzenleme, kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Kimlik Bildirimi

7226 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu bildirimler sorumlu işleticiler tarafından, yukarıda belirtilen süre içerisinde genel kolluk kuvvetlerine elektronik ortamda da yapılabilir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılması durumunda üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında elektronik ortamda yapılan bildirimler, genel kolluk tarafından köy ve mahalle muhtarları ile paylaşılır.”

1774 sayılı kanunun 6 ıncı maddesinin son şekli aşağıdadır:

“Şehir, kasaba ve köy sınırları içindeki;

a) —Yürürlükten kaldırıldı

b) Bu Kanunun ikinci maddesinde sayılanlar dışında kalan her çeşit ticaret ve sanat amacı güden iş yerlerinde çalışanlar ve buralarda her türlü barındırmalar için iş yerlerinin sorumlu işleticisi;

c) Öğrenci yurtları ve benzeri yerlerde çalışanlar ile bu yerlerde kalmakta olan öğrenciler için o yerin sorumlu işleticisi;

Tarafından örneğine uygun kimlik belgesi doldurularak üç gün içinde genel kolluk örgütüne verilmesi zorunludur. Konutun değiştirilmesi veya (b) ve (c) bentlerinde sayılan konut, iş yeri ve yurtlarda çalışmakta veya barınmakta olanların ayrılımları halinde de, yukarıdaki şekil ve süre içinde bildirim belgesi gereklidir.

Bu bildirimler sorumlu işleticiler tarafından, yukarıda belirtilen süre içerisinde genel kolluk kuvvetlerine elektronik ortamda da yapılabilir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılması durumunda üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında elektronik ortamda yapılan bildirimler, genel kolluk tarafından köy ve mahalle muhtarları ile paylaşılır.(7226 sayılı kanunla eklenen yeni fıkra)

(7226 sayılı kanunun 5 inci maddesi ile Kimlik Bildirim Kanunun 6 ıncı maddesine ilave edilen fıkra, kanunun yayımı tarihinde (26.03.2020) yürürlüğe girmektedir.)

Söz konusu kanun metnine aşağıdaki resmi gazete linkinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200326M1-1.htm>

(Resmi gazete: 26.03.2020 tarihli 31080 mükerrer sayılı)

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

